

Kommuner | Socialret

Fordringstype: KFPERTI

Tilbagebetaling af personligt tillæg

Opdateret den 16. januar 2024

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTETE UNDERFORDRINGSTYPER	2
2.4	AFGRÆNSNING	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	2
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF	4
5	STAMDATAFELTER	5
5.1	BELØB.....	5
5.2	HOVEDSTOL	5
5.3	FORDRINGSART	6
5.4	FORDRINGSTYPEKODE	6
5.5	BESKRIVELSE	6
5.6	FORDRINGSPERIODE.....	6
5.7	STIFTELSESDATO	6
5.8	FORFALDSDATO.....	7
5.9	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO	7
5.10	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER	8
5.11	FORÆLDELSESDATO	8
5.12	DOMSDATO OG FORLIGSDATO	9
6	FORÆLDELSESREGLER	9
6.1	FORÆLDELSESFRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT	9
6.2	FORÆLDELSESFRISTENS LÆNGDE.....	10
6.3	BEREGNING AF FORÆLDELSESDATO	11
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	11
7.1	LOV OM SOCIAL PENSION	11
7.2	GAMMELFØRTIDSPENSIONSLOVEN.....	12
7.3	TILBAGEBETALINGSBEKENDTGØRELSEN	13
7.4	OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	13

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
Opdateret materialeformat <i>De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.</i>	16.01.24
Omstrukturering af forretningsområder <i>Fordringstypen "Tilbagebetaling af personligt tillæg" er flyttet fra forretningsområdet "Diverse 1" til "Socialret".</i> <i>Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i fordringstypen. Sammenlægningen sker udelukkende for at skabe sammenhæng og struktur inden for forretningsområderne.</i>	13.09.23

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen omfatter kommunens krav på tilbagebetaling af personlige tillæg, der er udbetalt til folkepensionister og førtidspensionister i henhold til lovbekendtgørelse nr. 527 af 25. april 2022 om social pension med senere ændringer (herefter "lov om social pension") og lovbekendtgørelse nr. 528 af 25. april 2022 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. med senere ændringer (herefter "gammelførtidspensionsloven").

Det retlige grundlag for fordringstypen følger af [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KFPERTI klassificeres som en offentligretlig fordringstype, med lønindeholdelses- og udpantningsret.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Kommunale gebyrer, erindringsskrivelser – GEOPERI](#)
- [Kommunale morarenter – REOPKOM](#)
- [Procesrenter under opkrævning - KOPRORE](#)

2.4 Afgrænsning

Fordringstypen omfatter **ikke** følgende fordringer (ikke udtømmende):

- Tilbagebetaling af pension – KFTIPEN

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFPERTI
<i>Se uddybende beskrivelse via de markerede links.</i>	
Beløb	Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse. 'Beløbet' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.
Hovedstol	Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende. Hvis 'hovedstolen' overstiger 50.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen. 'Hovedstolen' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.
Beskrivelse	Udfyldes med entydig identifikation af fordringen, eksempelvis ved angivelse af referencenummer på afgørelse e.l. Feltet bør indeholde et minimum af personoplysninger af hensyn til reglerne om databeskyttelse.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFPERTI
Periode start	Udfyldes med en dato svarende til 'stiftelsesdatoen' Hvis feltet udfyldes med en anden dato, bliver fordringen afvist.
Periode slut	Udfyldes med en dato svarende til 'periode start' Hvis feltet udfyldes med en anden dato, bliver fordringen afvist.
Stiftelsesdato	Udfyldes med en dato svarende udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.
Forfaldsdato	Udfyldes med en dato svarende til dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen.
Sidste rettidige betalingsdato	Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller fastsættelsen anses for rettidig. 'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'. Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den 'sidste rettidige betalingsdato', der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.
Identifikation af skyldner	Udfyldes med CPR-nummer på skyldner.
Forældelsesdato	Udfyldes med datoen for den sidste dag, inden fordringen forældes, dvs. den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. 'Forældelsesdatoen' beregnes som 3 år fra 'forfaldsdatoen', medmindre der i opkrævningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato. Hvis forældelsesdatoen udløber på en lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, skal forældelsesdatoen udskydes til den førstkommende hverdag.
Domsdato	Udfyldes med datoen for dommens afsigelse. Hvis fordringen ikke er omfattet af en dom, skal feltet være tomt. Feltet må kun udfyldes, hvis dommen fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse.
Forligsdato	Udfyldes med datoen for forligets indgåelse. Hvis der ikke er indgået forlig, skal feltet være tomt. Feltet må kun udfyldes, hvis forliget fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse. I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som Fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiler med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Filterreglerne består af nogle indholdsbaseerede og referencebaseerede regler. De indholdsbaseerede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebaseerede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfileret vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbaseeret eller referencebaseeret regel ikke er overholdt.

Regel	Filterregler for KFPERTI (Tilbagebetaling af personligt tillæg)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_3a	Forældelsesdato skal tidligst ligge 3 år efter Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_2_3	Forældelsesdato skal senest ligge 4 år efter Forfaldsdato uden hensyn til FOKO-lukkedage	Fordringen sendes i høring
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 50.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3	Forfaldsdato skal ligge efter Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_6_15 R_6_16	Stiftelsesdato skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_6_19 R_6_20	Periode slut skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for KFPERTI (Tilbagebetaling af personligt tillæg)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_11	Beskrivelsesfelt skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse.

Beløbet er ikke nødvendigvis det samme som hovedstolen, idet beløbet kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 30.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Restbeløbet som skal angives i feltet "beløb" er 25.000 kr.

5.2 Hovedstol

Fordringshaver skal i feltet hovedstol anføre fordringens oprindelige pålydende.

Fordringshaver har oplyst, at langt de fleste fordringer skønnes at falde under en beløbsmæssig øvre grænse på 50.000 kr.

Det er aftalt, at Fordringshaver maksimalt kan angive 50.000 kr. i feltet hovedstol.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet, idet hovedstolen kan være højere end beløbet.

Hovedstolen må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 30.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. I feltet "hovedstol" skal angives 30.000 kr.

5.3 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen. Dette angives ved oversendelse.

Feltet skal således angive, at fordringen oversendes med henblik på inddrivelse.

5.4 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringen skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden KFPERTI.

5.5 Beskrivelse

Feltet er et fritekstfelt, som anvendes til at beskrive relevante aspekter af fordringen, som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.

Af hensyn til kravet om, at skyldner skal kunne identificere fordringen, er det aftalt, at feltet er obligatorisk for denne fordringstype. Indholdet af dette felt vil blive brugt i de breve, Gældsstyrelsen sender til skyldner.

Det er aftalt, at Fordringshaver i fordringens beskrivelsesfelt altid skal angive en entydig identifikation, eksempelvis ved angivelse af referencenummer på afgørelse e.l.

Det skal understreges, at beskrivelsesfeltet bør indeholde et minimum af personoplysninger af hensyn til reglerne om databeskyttelse.

5.6 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter "periode start" og "periode slut"), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter "periodens længde").

Fordringshaver har oplyst, at fordringen ikke relaterer sig til en periode.

Fordringer omfattet af denne fordringstype relaterer sig til en bestemt dag, dvs. der er tale om "punkt i tid" fordringer. Fordringshavers IT-system kan imidlertid, efter det oplyste, ikke understøtte, at fordringer omfattet af denne fordringstype oversendes til inddrivelse uden en angivelse af perioden. Parterne har derfor aftalt, at "periode start" og "periode slut" skal udfyldes med stiftelsesdatoen.

5.7 Stiftelsesdato

Stamdatafeltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet. Fordringens stiftelsesdato ses ikke at være nærmere reguleret i lovgivningen. Bernhard Gomard, Obligationsret, 1. del, 5. udgave, 2016, side 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

”En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet.”

Stiftelsestidspunktet for tilbagebetalingskrav er datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet ”stiftelsesdato” udfyldes med udbetalingsdatoen. Det er aftalt, at udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

5.8 Forfaldsdato

Forfaldsdagen er lig med det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et kravs forfaldstidspunkt er straks, medmindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, Bernhard Gomard, Obligationsret, 1. del, 5. udgave, 2016, side 113ff.

Tilbagebetalingskravet opkræves af Fordringshaver efter reglerne i tilbagebetalingsbekendtgørelsen. Det følger af bekendtgørelsens § 4, at Fordringshaver fastsætter en ordning om afdragsvis betaling eller yder henstand med betalingen.

Det fremgår af tilbagebetalingsbekendtgørelsen, at såfremt en skyldner trods påkrav ikke overholder en afdragsordning anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden, jf. § 9, 1. pkt.

Det er aftalt, at feltet ”forfaldsdato” skal udfyldes med den dato, der ligger dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen.

5.9 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet ”sidste rettidige betalingsdato” defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, fx hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidige betalingsdato kan tidligst være sammenfaldende med forfaldsdatoen.

5.10 Identifikation af skyldner

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR-nr. eller CVR/SE-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen.

Det fremgår af det retlige grundlag, at ved skyldneren forstås den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er udbetalt.

Skyldner kan identificeres som den fysiske person, der skal tilbagebetale et personligt tillæg.

Feltet "identifikation af skyldner" skal udfyldes med CPR-nr.

5.11 Forældelsesdato

Fordringshaver skal i dette felt normalt anføre den dato, hvor fordringen forældes. Forældelsesdatoen er udtryk for den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. Det er ikke den oprindelige forældelsesdato, som skal anføres, men den forældelsesdato, der gælder på det tidspunkt, hvor fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Forældelsesfristen for fordringer omfattet af denne fordringstype ses ikke at være reguleret i lovgivningen, hvorfor forældelseslovens regler finder anvendelse. Det fremgår af forældelseslovens § 3, stk. 1, at forældelsesfristen er 3 år.

Forældelsesfristen beregnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket kommunen kunne kræve at få fordringen opfyldt, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1. Dette tidspunkt svarer til forfaldstidspunktet. Der henvises til afsnit 5.8 om forfaldsdatoen.

Kommunen skal selv beregne og indsætte en anden forældelsesdato, hvis kommunen i sin opkrævning har foretaget forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet.

Fordringshaver har oplyst, at der gennemføres forældelsesafbrydende skridt i opkrævningen, eksempelvis ved indgåelse af afdragsordninger. For at tage højde herfor er det aftalt, at indgangsfilteret indstilles således, at fordringer med en registeret forældelsesdato, som ligger senere end 4 år efter forfaldsdato, sendes i høring. Indgangsfilteret ændrer ikke på, at fordringerne forældes efter forældelseslovens regler.

Forældelsesdatoen udfyldes således med den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.

5.12 Domsdato og forligsdato

Felterne "domsdato" og "forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Stamdatafelternes primære funktion er at videregive oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning, og som kan medføre en længere forældelsesfrist for fordringer af denne fordringstype, der er under inddrivelse. Dom og forlig må kun udfyldes i de tilfælde, hvor hele fordringens eksistens og størrelse udtrykkeligt er fastslået ved dom/afgørelse eller skriftligt fastslået og anerkendt ved forliget, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

Fordringshaver må kun registrere en domsdato eller en forligsdato, hvis:

- 1) dommen/forliget fastslår fordringens eksistens, og
- 2) dommen/forliget fastslår fordringens beløbsmæssige størrelse.

Hvis ikke der er opnået dom eller forlig, skal felterne være tomme ved oversendelsen af fordringen.

I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

6 FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer med senere ændringer (herefter: "forældelsesloven") foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

6.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2 Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb."

Forældelseslovens § 2, stk. 1, bruger ikke begrebet ”forfaldstid”, men det tidspunkt, som reglen angiver, betegnes normalt som forfaldstiden.

Tilbagebetalingskrav kan som udgangspunkt rejses straks, når udbetaling har fundet sted. Dette indebærer, at udbetalingstidspunktet som udgangspunkt er tidspunktet, hvor tilbagebetalingskravet kan kræves opfyldt. Forældelsesfristen begynder derfor som udgangspunkt også at løbe fra dette tidspunkt, jf. Betænkning 1460/2005 s. 438, FT 2006-07 og side 309 i Forældelse efter forældelses-loven af 2007 af Bo Von Eyben, 1. udgave 2012 samt U 2000.2444 H. For denne fordringstype foreligger der en lovhjemlet forfaldsdato, hvorfor forældelsesfristen løber fra dette tidspunkt. Se uddybning af forfaldsdatoen i afsnit 5.8.

I det tilfælde, hvor der er indrømmet skyldneren løbedage eller anden frist, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2, er det en betingelse, for at forældelsesfristen først løber fra betalingsfristens udløb, at skyldneren har haft krav på fristen enten i kraft af den konkrete aftale eller i kraft af lovgivningens regler. Dette er f.eks. tilfældet, hvis der er en lovhjemlet sidste rettidig betalingsdag.

Der gælder ikke lovhjemlede løbedage for fordringer omfattet af denne fordringstype.

Såfremt der ligger en dom eller et forlig til grund for fordringen, dvs. hvori fordringens eksistens og størrelse er fastslået, udgør dommen eller forliget et særligt retsgrundlag med en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt er den dag, hvor dommen er afsagt, eller forliget er indgået, hvilket gælder uanset en eventuel betalingsfrist fastsat i dommen eller forliget. Hvis en dom har været anket, og Fordringshaver har fået medhold, er det datoen for dommen i ankeinstansen, der er afgørende.

6.2 Forældelsesfristens længde

Der gælder som udgangspunkt en ordinær forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

Fordringer omfattet af denne fordringstype ses på det foreliggende grundlag ikke at falde ind under de særlige forældelsesfrister i forældelseslovens kapitel 4, hvorfor forældelsesfristen for fordringer på tilbagebetalingskrav omfattes af forældelseslovens almindelige 3-års frist, jf. s. 309 i Forældelse efter forældelsesloven af 2007 af Bo Von Eyben, 1. udgave 2012.

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der en 10-årig forældelsesfrist. Forældelseslovens § 5 har følgende ordlyd:

”Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbrief for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*

- 3) *når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3.”

Såfremt en fordring er fastslået ved et særligt retsgrundlag, herunder når fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved forlig, dom eller anden bindende afgørelse, gælder således en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3, der beregnes fra dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Er eksistens og størrelse på en fordring omfattet af denne fordringstype således fastslået i en dom eller i et forlig, gælder en 10-årig forældelsesfrist for den pågældende fordring.

6.3 Beregning af forældelsesdato

Forældelseslovens § 27 har følgende ordlyd:

”Til frister efter denne lov medregnes den månedsdag, der svarer til den dag, hvorfra fristen regnes. I mangel af tilsvarende dag udløber fristen på den sidste dag i måneden.

Stk. 2. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, udstrækkes fristen til den førstkommande hverdag.”

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelses-dagen medregnes ikke. Hvis eksempelvis forældelsesfristen begynder at løbe inden for døgnet den 12. oktober 2017, indtræder 3-års forældelse ved udløbet af den 12. oktober 2020.

Efter forældelseslovens § 27, stk. 2, udskydes forældelsesfristen til den førstkommande hverdag, hvis fristen udløber i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag eller den 24. eller 31. december. Reglen har kun betydning, hvis fristen udløber på en af de nævnte dage. Det er uden betydning, at begyndelsestidspunktet for fristen er en sådan dag.

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Lov om social pension

Af § 14, stk. 1 i lov om social pension fremgår:

”Personligt tillæg kan udbetales til folkepensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige. Kommunen træffer afgørelse herom efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold.”

Af § 43 i lov om social pension fremgår:

”Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis træffe beslutning om tilbagebetaling af personlige tillæg. Tilbagebetaling kan kræves,

- 1) når der må ydes personligt tillæg på grund af uforsvarlig økonomi,
- 2) når der på det tidspunkt, da der ydes personligt tillæg, foreligger forhold, der viser, at pensionisten i løbet af kortere tid vil være i stand til at tilbagebetale hjælpen, eller
- 3) når en pensionist, der har modtaget personligt tillæg, senere får udbetalt et beløb, der dækker samme tidsrum og samme formål som det personlige tillæg.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 1-2, kan tilbagebetaling kun kræves, hvis kommunalbestyrelsen ved ydelsen af personligt tillæg har gjort pensionisten bekendt med tilbagebetalingspligten.”

Af § 47, stk. 2 i lov om social pension fremgår:

”Tilbagebetalingskravet opkræves af Udbetaling Danmark og kommunen efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.”

7.2 Gammelførtidspensionsloven

Af gammelførtidspensionslovens § 17, stk. 2 fremgår:

”Personligt tillæg kan udbetales til pensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige. Kommunen træffer afgørelse herom efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold.”

Af gammelførtidspensionslovens § 43 fremgår:

”Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis træffe beslutning om tilbagebetaling af personlige tillæg. Tilbagebetaling kan kræves,

- 1) når der må ydes personligt tillæg på grund af uforsvarlig økonomi,
- 2) når der på det tidspunkt, da der ydes personligt tillæg, foreligger forhold, der viser, at pensionisten i løbet af kortere tid vil være i stand til at tilbagebetale hjælpen, eller
- 3) når en pensionist, der har modtaget personligt tillæg, senere får udbetalt et beløb, der dækker samme tidsrum og samme formål som det personlige tillæg.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, kan tilbagebetaling kun kræves, hvis kommunalbestyrelsen ved ydelsen af personligt tillæg har gjort pensionisten bekendt med tilbagebetalingspligten.”

Af gammelførtidspensionslovens § 46, stk. 2, fremgår:

”Tilbagebetalingskrav opkræves af Udbetaling Danmark og kommunen efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Det kan herunder

fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser."

7.3 Tilbagebetalingsbekendtgørelsen

I medfør af § 47, stk. 2, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1239 af 13. oktober 2016, og § 46, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1240 af 13. oktober 2016, og efter samråd med skatteministeren, fastsættes efter bemyndigelse bekendtgørelse nr. 419 af 28. april 2017 om kommunalbestyrelsens og Udbetaling Danmarks opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (herefter "tilbagebetalingsbekendtgørelsen")

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 2 fremgår:

"Ved skyldneren forstås den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er udbetalt.

Stk. 2. Ved fordringshaveren forstås den myndighed, der har krav på den tilbagebetalings-pligtige ydelse."

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsen § 4 fremgår:

"Fordringshaveren fastsætter en ordning om afdragsvis betaling eller yder henstand med betalingen, jf. §§ 5-7."

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsen § 9 fremgår:

"Overholder en skyldner trods påkrav fra fordringshaveren ikke en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden. Fordringshaveren træffer afgørelse om, at kravet overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, med henblik på inddrivelse. Inden overdragelsen skal fordringshaveren skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen."

7.4 Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesloven") gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skatteforvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1207 af 27. september 2023 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen"). Det er i dag Gældsstyrelsen, som er det offentliges

restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forestås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

